

Handläggare
Johanna Magnusson, 08-50829762

Till
Koncernstyrelsen

Lägesrapport Stockholm Vattens projekt Stockholms Framtida Avloppsrening

Koncernledningens förslag till beslut

Koncernstyrelsen beslutar följande.

1. Anmälan av lägesrapport avseende projekt Stockholms Framtida Avloppsrening mars 2025 godkänns.
2. Lägesrapport avseende projekt Stockholms Framtida Avloppsrening mars 2025 överlämnas till kommunstyrelsen för kännedom.

Sammanfattning

Som en del i den skärpta investeringsstyrningen med grund i de tillämpningsanvisningar för investeringar i koncernen tas årliga lägesrapporter fram för projekt som överstiger en miljard kronor. För projektet Stockholms Framtida Avloppsrening (SFA) ska lägesrapport föreläggas koncernstyrelsen två gånger per år, varav denna är den första för 2025. Den senaste rapporten förelades koncernstyrelsen den 16 december 2024.

I april 2024 beslutade kommunfullmäktige om en reviderad budget och tidplan för Stockholms Framtida Avloppsrening. Budgeten fastställdes till 19,5 miljarder kronor i prisnivå mars 2023 och 22,5 miljarder kronor inklusive förväntad kostnadsutveckling. Sluttiden för programmet beräknas till kvartal 4 2031. Programmets budget kommer årligen räknas om i löpande prisnivå per mars innevarande år.

Uppföljning av projektets utfall är gjord fram till januari 2025. Budgeten har också i sin helhet indexerats till prisnivå mars 2025. Den indexerade budgeten underskrider i dagsläget den slutkostnadsprognos i löpande penningvärde på 22 500 miljoner kronor som redovisas i det reviderade genomförandebeslutet. Värt att notera är att år 2025 är ett av projektets tyngsta år vad gäller antal pågående aktiviteter. Under året beräknas cirka 800 yrkesarbetare arbeta i projektet.

Koncernledningen konstaterar att projektet, liksom vid tidigare lägesrapportering, ligger inom ramen för beslutad tidsplan och budget. De risker som beskrivs i lägesrapporten bedöms också kunna rymmas inom programmets projektreserv. Det reviderade

genomförandebeslutet fattades i en tid med kraftigt ökande byggkostnadsindex. Marknadsläget har stabiliserats om än på en högre nivå. Koncernledningen anser att det är av stor vikt att bolaget noga följer indexutvecklingen så att projektet följs upp på faktiska kostnader.

I samband med att beslut fattades om reviderat genomförandebeslut ställdes tydliga krav för bolagets fortsatta arbete med projektet. Ett antal uppdrag lämnades också. Stockholm Vatten och Avfall AB (SVOA) visar god framdrift i projektet med samtliga krav och uppdrag. Koncernledningen noterar att projektet hörsammat de synpunkter och förslag som lämnades vid föregående lägesrapport och uppmanar projektet och bolaget att fortsätta det arbetet.

Sammanfattningsvis ser koncernledningen att projektet är väl positionerat för att klara fortsatt framdrift, men framhåller behovet av fortsatt proaktiv hantering av risker, och tät uppföljning. Koncernledningen understryker även vikten av att bolaget fortsätter arbeta med att rätt kompetens finns i alla skeden samt att överlämnande vid driftsättning sker effektivt.

Koncernledningen fortsätter att noga följa framdriften av projektet, främst ekonomi och tidplan. Den kontinuerliga rapporteringen från projektet ger en stabil grund för beslut och uppföljning för projektets styrgrupp, bolagets styrelse samt för koncernstyrelsen.

Bakgrund

Stockholm Vatten och Avfall AB är Sveriges största bolag för vatten och avfall, med ansvar för dricksvatten till 1,5 miljoner människor, avloppsrening för 1,2 miljoner och 1 miljon stockholmarnas hushålls- och förpackningsavfall. Bolaget står inför omfattande investeringsbehov för att långsiktigt säkerställa kapaciteten i sina system. Enligt Svenskt Vatten finns ett årligt investeringsbehov på 31 miljarder kronor för Sveriges VA-infrastruktur, med ett sannolikt behov på över 600 miljarder fram till 2040. I landet som helhet så står Stockholm för en betydande del av kommande investeringar.

Stockholm står inför historiska satsningar på stadens tekniska infrastruktur. Stockholms system för vattenleveranser och avloppsrening har genom åren fungerat mycket väl, men befintliga verk och därtill hörande system börjar nå sin tekniska livslängd.

Klimatanpassning är också en allt viktigare aspekt i planeringen för att nå en hållbar stad i ett längre tidsperspektiv. Nya lagkrav och direktiv ska omhändertas. För att möta samhällets behov med tillhörande lagkrav, tekniska krav, klimatutmaningar och säkerhet samt beredskap genomför SVOA flera storskaliga investeringsprojekt:

Stockholms Framtida Avloppsrening (SFA), framtida dricksvattenförsörjning (SFV) och resursutvinning (RUS). Dessa projekt syftar till att säkerställa vattenförsörjning, förbättra systemens redundans, effektivisera driften och möta högt ställda klimatkrav. SVOA ansvarar även som huvudman för utbyggnad av VA i stadsutvecklingsområden och exploateringsprojekt.

Som ovan konstaterats står Stockholm inför historiska satsningar. SVOA har ett årligt investeringsbehov på cirka fem miljarder kronor. SVOA är också det bolag inom kommunkoncernen med störst investeringsbudget, vilket ställer höga krav på styrning,

kontroll och uppföljning. Som en del av den skärpta investeringsstyrningen med grund i de uppdaterade tillämpningsanvisningarna för investeringar i koncernen tas årliga lägesrapporter fram för projekt över 1 miljard kronor. För projektet Stockholms Framtida Avloppsrening (SFA) ska lägesrapport föreläggas koncernstyrelsen två gånger per år, varav denna är den första för 2025. Den senaste rapporten förelades koncernstyrelsen den 16 december 2024, diarienummer SSAB 2024/189.

Kommunfullmäktige beslutade den 26 maj 2014 att Bromma reningsverk ska läggas ner och att avloppsvattnet från Bromma reningsverk överförs via en nyanlagd bergstunnel till Sickla där ett nytt intag till Henriksdals reningsverk anläggs samt att Henriksdals reningsverks byggs om för en kapacitet att ta emot avloppsvatten från cirka 1,6 miljoner personer. Projektet Stockholms framtida avloppsrening (SFA), består av två huvuddelar, tunneln mellan Bromma och Sickla (SFAL) och reningsverksanläggningarna i Henriksdal och Sickla (SFAR).

I det ursprungliga genomförandebeslutet från 2014 uppgick budgeten för SFA till 5 939 miljoner kronor (prisinivå september 2013) och projektet, med ombyggnaden av Henriksdals reningsverk och överledning av avloppsvatten från Bromma reningsverk till Henriksdals reningsverk, beräknades vara klart 2020. Genomförandebeslutet fattades dock i ett tidigt skede och allt eftersom projekteringen fortskred framkom det att projektets tidplan och budget behövde revideras.

År 2017 fattades ett nytt genomförandebeslut, baserat på att projektets omfattning och komplexitet ökat, främst avseende reningsverket, vilket fick konsekvenser för både tidsplan och kostnader. Den ursprungliga budgeten för projektet reviderades till en investeringsbudget om 9 172 miljoner kronor i prisnivå september 2016, inklusive aktiverade räntekostnader under byggtiden. 22 april 2024 beslutade kommunfullmäktige om ytterligare en revidering av budget och tidplan, diarienummer KS 2023/1187. Gällande budget är 19,5 miljarder kronor i prisnivå mars 2023 och 22,5 miljarder kronor inklusive förväntad kostnadsutveckling. Sluttid beräknas till kvartal 4 2031. Som en del i beredningen genomfördes en extern granskning av projektet. Granskningen bekräftade bolagets slutsatser om slutkostnad och tidsplan.

Tidsåtgång såväl som kostnad för genomförandet underskattades i de tidigare genomförandebesluten. Anledningen är en större komplexitet, främst i arbetet med reningsverket, men även att projektet genomförs i ett betydligt högre kostnadsläge och på en regional marknad där flera stora infrastrukturprojekt genomförs parallellt, vilket lett till såväl ökade priser som svårare att hitta rätt kompetens för genomförandet. Till det kommer en utdragen tillstånds- och lovprocess, där långa handläggningstider och överklaganden lett till stora förseningar i jämförelse med den tidplan som ursprungligen beslutades.

Under 2019 påbörjades utvecklingen av Sicklaanläggningen och i januari 2021 driftsattes den första av fyra etapper med den nya membrantekniken i Henriksdal. Membrantekniken levde väl upp till förväntningarna.

I januari 2024 beslutade SVOAs styrelse att projektet ska rapportera en lägesrapport vid bolagets samtliga styrelsemöten. Samtliga lägesrapporter överlämnas till Stockholms Stadshus AB. Två gånger per år får koncernstyrelsen ett samlat ärende. Den förra lägesrapporten fick koncernstyrelsen på sitt sammanträde den 16 december 2024.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Stockholm Vatten och Avfall AB och Stockholms Stadshus AB.

Ärendet

Framdrift

Projektet består huvudsakligen av tre delar, ledningstunneln, Henriksdals reningsverk och Sicklaanläggningen.

Ledningstunneln är färdigsprängd och det pågår betongarbeten under resten av året.

Framdriften av biolinjerna sker enligt tidplan. Driftsättning av biolinje 6 och 7 pågår. Slamhantering och installationsarbeten för samtliga teknikdiscipliner fortlöper enligt plan. Renovering av slamtank 2 är klar och byggnation av ny slamkylbyggnad pågår enligt plan. Renovering av rötkammare 6 är igång och följer tidplan.

I Sicklaanläggningen pågår betongarbeten för försedimenteringsbassänger och pumpstationen. Byggnadsarbeten för den nya teknikbyggnaden utanför bergutrymmet pågår. Arbeten i Sickla ligger sent på grund av sen uppstart.

Bolagets bedömning är att biolinjerna är på projektets kritiska linje. Biolinjerna styr när SYVAB-flödet kan ledas över till Henriksdal och när Bromma reningsverk kan kopplas bort. I Sickla är arbeten med pumpstationen kritiska och i tunneln är betongarbeten i Mälarpassagen kritisk. Båda dessa delar kan komma att hamna på projektets kritiska linje, arbeten pågår kontinuerligt för att undvika att detta sker.

Nedanstående tider är avstämda till och med februari 2025:

Aktivitet	Färdigställande tid
Biolinjer etapp 2	Kvartal 3 2025
Inkoppling SYVAB	Kvartal 4 2027
Sicklaanläggningen färdigställd	Kvartal 3 2028
Biolinjer etapp 3	Kvartal 4 2028
Bortkoppling Bromma reningsverk	Kvartal 4 2028
Biolinjer etapp 4	Kvartal 2031

Ökad styrning och uppföljning

I samband med det reviderade genomförandebeslutet fick projektet i uppdrag att säkerställa framdrift och kostnadskontroll. Projektet har vidtagit ett antal åtgärder med anledning av det:

- Styrgruppen har utökats med ny chef för vatten och avloppsavdelningen. Styrgruppen följer upp de uppdrag som gavs i samband med genomförandebeslutet och dessa protokollförs vid varje styrgruppsmöte

- Kontinuerligt arbete för att säkerställa bättre kontroll och effektivare styrning. Osäkerhetsanalyser på tid och ekonomi genomförs under våren 2025 och följas och redovisas under hösten
- Projektet och linjeorganisationen arbetar kontinuerligt med att säkra effektiva processer inför driftsättningen och överlämnandet av färdiga anläggningsdelar. Dessa rutiner prövas nu i kommande överlämningar
- Projektet arbetar kontinuerligt i samarbete med utförare för att finna och effektuera effektiviseringar i syfte att korta tidplan och minska kostnader
- Insatser för att säkra och korta utförandetider pågår på flera delar av projektet. Resultatet av dessa redovisas löpande för styrgruppen

Ekonomi

Projektets indexerade budget uppgår till 19,5 miljarder kronor. Den indexerade budgeten underskrider slutkostnadsprognosen på 22,5 miljarder kronor i löpande penningvärde. 2025 är ett av projektets tyngsta år vad gäller antal pågående aktiviteter. Under året beräknas cirka 800 yrkesarbetare arbeta i projektet.

Projektets riskreserv är fortsatt orörd och bedöms vara tillräcklig för projektets färdigställande. Den indexerade riskreserven uppgår till knappt 1,9 miljarder kronor.

Risker

Projektet arbetar löpande med riskvärdering och åtgärder för att minimera och motverka risker. De största riskerna är kopplade till entreprenörernas genomförande. Ledningstunneln är färdigutsprängd, vilket betyder att flera risker kopplade till det delprojektet stängts.

Installationen av biolinjerna är den anläggningsdel som är mest kritisk för projektets färdigställande.

Projektet har i dagsläget 104 risker, varav nio är röda, 21 gula och 74 gröna.

Arbetsmiljö

Under 2024 skedde en ökning av antalet olyckor. Projektet har intensifierat arbetet med att förebygga olyckor. Under senaste kvartalet har ingen allvarlig olycka skett.

Koncernledningens synpunkter och förslag

Koncernledningen noterar att projektet hörsammat de synpunkter och förslag som lämnades vid föregående lägesrapport och uppmanar projektet och bolaget att fortsätta det arbetet.

Koncernledningen är positiv till att projektet, vid tidpunkten för denna lägesrapport, håller den reviderade projektbudgeten och att projektreserven är oanvänd. Koncernledningen uppmanar projektet att bibehålla fokus på budget, risker och tidplan.

Koncernledningen konstaterar att projektet, liksom vid föregående lägesrapportering, ligger inom ramen för beslutad tidsplan och budget. De risker som beskrivs i lägesrapporten bedöms också kunna rymmas inom programmets projektreserv. Det

reviderade genomförandebeslutet fattades i en tid med kraftigt ökande byggkostnadsindex. Marknadsläget har stabiliserats om än på en högre nivå. Koncernledningen anser att det är av stor vikt att bolaget noga följer indexutvecklingen så att projektet följs upp på faktiska kostnader.

Koncernledningen fortsätter att noga följa framdriften av projektet, främst ekonomi och tidplan. Den kontinuerliga rapporteringen från projektet ger en stabil grund för beslut och uppföljning för projektets styrgrupp, bolagets styrelse samt för koncernstyrelsen.

Koncernledningen anser att projektet är väl positionerat för att klara fortsatt framdrift, men framhåller behovet av fortsatt proaktiv hantering av risker och tät uppföljning. Koncernledningen understryker även vikten av att bolaget fortsätter arbeta med att rätt kompetens finns i alla skeden samt att överlämnande vid driftsättning sker effektivt.

Fredrik Jurdell
VD

Anette Scheibe Lorentzi
Vice VD

Bilagor

1. Lägesrapport Stockholms framtida avloppsrening
2. Protokollsutdrag mars 2025 från Stockholm Vatten och Avfall AB

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Fredrik Jurdell, VD	2025-06-05
Anette Scheibe Lorentzi, Vice VD	2025-06-05